

PASVALIO R. VAŠKŲ GIMNAZIJOS DIREKTORIUS

**ĮSAKYMAS
DĖL OLWEUS PATYČIŲ PREVENCIJOS PROGRAMOS TĘSTINUMO IR
KOKYBĖS UŽTIKRINIMO (OPKUS) PLANO PATVIRTINIMO**

2018 m. rugsėjo 7 d. Nr. V-191
Vaškai

Vadovaudamasi Pasvalio r. Vaškų gimnazijos nuostatų, patvirtintų Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gegužės 24 d. sprendimu Nr. T1-111 „Dėl Pasvalio r. Vaškų gimnazijos nuostatų patvirtinimo“, 24.9 punktu,

t v i r t i n u OLWEUS patyčių prevencijos programos kokybės užtikrinimo (OPKUS) planą (pridedama).

Direktorė

Dalia Remeikienė

PATVIRTINTA
Pasvalio r. Vaškų gimnazijos direktoriaus
2018 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-191

PASVALIO RAJONO VAŠKŲ GIMNAZIJA

OLWEUS PATYČIŲ PREVENCIJOS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO (OPKUS) PLANAS

2018 m. rugsėjis – 2019 m. birželis

Gimnazijos aprašymas..

Vaškų gimnazijoje mokosi 267 mokiniai (su ikimokyklinio-priešmokyklinio ugdymo grupe ir Tetirvinių skyriumi). Dirba 54 darbuotojai, iš jų 33 pedagoginiai, o 21 kiti darbuotojai (bibliotekininkas, valytojai, valgyklos darbuotojai ir kt.). Gimnazijoje veikia Gimnazijos taryba, Mokytojų taryba, Mokinių taryba, Metodinė taryba. Mokinių tėvų taryba. Metodinė taryba apjungė keturių metodinių grupių veiklą: Kalbų, socialinių mokslų ir menų, Gamtos, tikslųjų mokslų ir kūno kultūros, Ikimokyklinio-priešmokyklinio ir pradinio ugdymo, Klasės auklėtojų. Periodiškai dirba Vaiko gerovės komisija, Mokytojų atestacijos komisija. Gimnazijoje veikia veiklos kokybės įsivertinimo ir kitos direktoriaus patvirtintos darbo grupės gimnazijos veiklai organizuoti, įsivertinti.

Gimnazijos įsipareigojimai:

Įstatyminė bazė Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas.

Lietuvos Respublikos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas.

Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos veiklos planas 2018–2019 m. m.

Olweus programos standartas. Situacijos analizė.

Olweus patyčių prevencijos programa gimnazijoje pradėta įgyvendinti nuo 2015 m. rugsėjo, sutartis pasirašyta 2015 m. balandžio 1 d. ir pradedamas vykdyti II etapas OPKUS kokybės sistemos užtikrinimas nuo 2017 m. kovo 1 d. 2018-2020 m. m. gimnazijai suteiktas „OLWEUS mokyklos“ sertifikatas. Gimnazijos bendruomenė toliau tęs pradėtas veiklas ir sieks pateisinti sertifikuotos „Olweus mokyklos“ vardą bei toliau ugdyti Olweus programoje įgytas bendrąsias kompetencijas.

Vykdamas Olweus prevencinę programą sudarytas Patyčių prevencijos koordinacinis komitetas, sudarytos Mokymosi ir Supervizijų grupelės (MSG), išsiaiškintos pavojingos vietos gimnazijoje ir pagal tai pakoreguotas mokytojų budėjimas, atlikta mokinių apklausa, apklausos duomenys

pristatyti gimnazijos bendruomenei. 2015 metų rudenio apklausoje viso mokinių dalyvavo 153, 2016 metų apklausoje dalyvavo 143 mokiniai ir 2017 m. apklausoje dalyvavo 175 mokiniai . Iš gautų duomenų galima pastebėti, kad gimnazijoje patyčių atvejų sumažėjo.

Apklausos rezultatų palyginimas:

2015 m. mokinių apklausos išvados. Lapkričio mėn. surengtoje apklausoje dalyvavo 153 (85,0 proc.) mokiniai	2016 m. mokinių apklausos išvados. Lapkričio mėn. surengtoje apklausoje dalyvavo 143 (83,1proc.) mokiniai	2017 m. mokinių apklausos išvados. Lapkričio mėn. surengtoje apklausoje dalyvavo 175 (86,9 proc.) mokiniai
Į klausimą ar tau patinka mokykla atsakė, jog nepatinka 14 mokinių.	Į klausimą ar tau patinka mokykla atsakė, jog nepatinka 13 mokinių.	Į klausimą ar tau patinka mokykla atsakė, jog nepatinka 12 mokinių.
Į klausimą, kiek turi gerų draugų klasėje atsakė, jog neturi nei vieno draugo 5 mokiniai.	Į klausimą, kiek turi gerų draugų klasėje atsakė, jog neturi nei vieno draugo 4 mokiniai.	Į klausimą, kiek turi gerų draugų klasėje atsakė, jog neturi nei vieno draugo 10 mokiniai.
Kiek kartų iš tavęs tyčiojosi mokykloje per paskutinius keletą mėnesių atsakė iš 153 mokinių – 35 (22,9 proc.)	Kiek kartų iš tavęs tyčiojosi mokykloje per paskutinius keletą mėnesių atsakė iš 143 mokinių – 29 (20,4 proc.)	Kiek kartų iš tavęs tyčiojosi mokykloje per paskutinius keletą mėnesių atsakė iš 175 mokinių – 26 (17,2 proc.)
Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojama vienus metus ir daugiau atsakė iš 153 mokinių - 12	Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojama vienus metus ir daugiau atsakė iš 143 mokinių – 9	Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojama vienus metus ir daugiau atsakė iš 175 mokinių – 5
Kaip dažnai per paskutinius keletą mėnesių Tu dalyvavai patyčiose iš kito (ų) asmens (ų) atsakė iš 153 mokinių – 7 (dalyvavo)	Kaip dažnai per paskutinius keletą mėnesių Tu dalyvavai patyčiose iš kito (ų) asmens (ų) atsakė iš 143 mokinių – 6 (dalyvavo)	Kaip dažnai per paskutinius keletą mėnesių Tu dalyvavai patyčiose iš kito (ų) asmens (ų) atsakė iš 175 mokinių – 6 (dalyvavo)
Ar dažnai mokytojai ar kiti suaugusieji mokykloje bando stabdyti patyčias atsakė iš 153 mokinių (dažnai, visuomet) – 85 (55,9 proc.)	Ar dažnai mokytojai ar kiti suaugusieji mokykloje bando stabdyti patyčias atsakė iš 143 mokinių (dažnai, visuomet) – 98 (69 proc.)	Ar dažnai mokytojai ar kiti suaugusieji mokykloje bando stabdyti patyčias atsakė iš 175 mokinių (dažnai, visuomet) – 93 (62,4 proc.)
Į klausimą ar per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a, ar kiti mokytojai kalbėjo su Tavimi dėl to, kad Tu tyčiojaisi iš kitų mokinių atsakė iš 153 mokinių – 2	Į klausimą ar per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a, ar kiti mokytojai kalbėjo su Tavimi dėl to, kad Tu tyčiojaisi iš kitų mokinių atsakė iš 143 mokinių – 1	Į klausimą ar per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a, ar kiti mokytojai kalbėjo su Tavimi dėl to, kad Tu tyčiojaisi iš kitų mokinių atsakė iš 175 mokinių – 1
Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a padarė, kad sustabdytų patyčias, atsakė (daug, labai daug) iš 153 mokinių – 59 (39,8 proc.)	Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a padarė, kad sustabdytų patyčias, atsakė (daug, labai daug) iš 143 mokinių – 71 (50,7 proc.)	Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a padarė, kad sustabdytų patyčias, atsakė (daug, labai daug) iš 175 mokinių – 66 (44,3 proc.)

Dažniausiai pasitaikančios patyčių formos: žodinės – 10 mokiniai, apkalbinėjimas – 6 mokiniai	Dažniausiai pasitaikančios patyčių formos: žodinės – 9 mokiniai, atstūmimas – 11 mokiniai	Dažniausiai pasitaikančios patyčių formos: žodinės – 12 mokiniai, atstūmimas – 5 mokiniai
Vietos, kur pasitaiko patyčių: Žaidimų aikštelė (23 mokiniai), koridorius ar laiptinė (41 mokiniai), klasė be mokytojo (24 mokiniai)	Vietos, kur pasitaiko patyčių: koridorius ar laiptinė (24), klasė be mokytojo (12 mokinių)	Vietos, kur pasitaiko patyčių: koridorius ar laiptinė (26), klasė be mokytojo (17 mokinių)

Tikslas:

2018 – 2019 mokslo metais 2 % sumažinti patyčių skaičių klasėje, stiprinti mokinių ir mokytojų tarpusavio ryšį ir pasitikėjimą.

Uždaviniai:

1. Į mokomąsias programas integruoti patyčių prevencijos temas, skatinti klasių auklėtojus reguliariai vesti klasių valandėles.
2. Laikytis Olweus programos standarto reikalavimų, OPKUS plano, laiku pildyti reikalaujamus dokumentus.
3. Skatinti gimnazijos darbuotojus aktyviau fiksuoti pastebėtas patyčias registracijos žurnale, taikyti patyčių drausminimo sistemą, aptarti pastebėtas situacijas MSG susitikimuose.
4. Stiprinti bendravimo ir bendradarbiavimo kultūrą tarp mokytojų ir mokinių.
- 4.1. Kurti estetišką ir patogią mokymo (-si) aplinką klasėse ir kitose vietose ir organizuoti įvairius renginius įtraukiant visus bendruomenės narius.

Plano parengimas ir tvirtinimas:

Planas parengtas 2018 - 2019 metams. Planas tvirtinamas gimnazijos direktoriaus įsakymu ir įsigalioja nuo 2018. 10. 01. Planas skelbiamas mokytojų ir aptarnaujančio personalo bei visuotiname mokinių tėvų susirinkimuose, gimnazijos internetiniame puslapyje www.vaskugimnazija.lt, laikomas OPKUS segtuve.

Numatytos priemonės pageidaujama rezultatui pasiekti

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Laikotarpis	Dokumento Nr. ir jo pateikimo terminas	Atsakingi	Pastabos
1.	OPKUS plano rengimas, tvirtinimas.	2018 m. rugsėjis		Ingrida Tuskėnienė	Per rugsėjo mėnesį sudaromas ir patvirtinamas OPKUS planas.

2.	Olweus rezultatų pristatymas Mokyklos tarybos išplėstiniame posėdyje.	2019 m. sausis		Loreta Petrauskienė	Pristatyti rezultatai, išvalgos, išvados, supažindinti dalyviai su tolimesne gimnazijos veikla patyčių prevencijos srityje.
3.	2 mokyklos darbuotojų susirinkimai.	2018 m. lapkritis 2018 m. balandis	C4, C5 C1 Iškart po susirinkimo	Direktorius	Aptarti visi OPKUS programos komponentai, pristatyta mokinių apklausos duomenų analizė, pristatytas patyčių prevencijos priemonių įvertinimas.
4.	5 MSG susirinkimai.	2018 m. spalio 2018 m. gruodis 2019 m. vasaris 2019 m. balandis 2019 m. birželis	Direktoriaus įsakymas R1 C1 Iškart po susirinkimo	Ingrida Tuskėnienė Direktorius MSG lyderiai	Iš anksto MSG vadovams paskelbtos temos, aiškūs susirinkimų tikslai leis tikslingai išnaudoti laiką. Pokalbiai ir diskusijos padės klasių auklėtojams ir visiems darbuotojams suprasti visus programos komponentus, jų praktinį panaudojimą. MSG protokolas po kiekvieno užsiėmimo atiduodamas I. Tuskėnienėi.
5.	1 dienos mokymai naujiems mokyklos darbuotojams.	Mokslo metų eigoje	R3 C1	Loreta Petrauskienė Direktorius	Užtikrinta, kad nei vienas programos komponentas nebus pamirštas ir suteikta galimybė naujai prisijungusiems aktyviai įsiliesti į prevencinį darbą.
6.	Naujai atvykusių mokinių supažindinimas su Olweus patyčių programos taisyklėmis.	2018 m. rugsėjis	R2 Iškart po susirinkimo	Klasių auklėtojai	Tik tose klasėse, kuriose yra naujokų.
7.	Anketinė mokinių apklausa Olweus klausimynas.	2018 m. lapkritis	C1 Iškart po susirinkimo	Direktorius	Įvertinti patyčių situaciją gimnazijoje, pastebėti gimnazijos sėkmes ir nesėkmes.
8.	Budėjimo gimnazijoje grafiko sudarymas ir koregavimas.	2018 m. rugsėjis 2019 m. sausis	C1 Iškart po susirinkimo	Ingrida Tuskėnienė Pavadootoja ugdymui Jurgita Vaitiekūnienė	Atnaujinti budėjimo grafikai atsižvelgiant į informaciją apie karštąsias patyčių rizikos vietas. Budintiems mokytojams aiškūs reikalavimai budėjimui. Budėjimo grafikai pridedami.
9.	Keturių patyčių prevencijos taisyklių aktyvus ir nuoseklus taikymas.	Mokslo metų eigoje	C2 Iškart po susirinkimo	Klasių auklėtojai	Dalykų mokytojai integruoja patyčių temas į dalykų mokymo programas. Klasių auklėtojai mokslo metų pradžioje primena mokiniams 4 prieš patyčias nukreiptas taisykles. Taisyklės nuolat prisimenamos, atvejai

					analizuojami klasių valandėlių metu vykstančiose diskusijose.
10.	Visi darbuotojai taiko keturias patyčių prevencijos taisykles.	Nuolat		Visa Vaškų gimnazijos bendruomenė	Naudojant įvairias priemones (plakatai koridoriuose, informacija gimnazijos interneto puslapyje ir kita) užtikrinta, kad kiekvienas darbuotojas taisykles žino, taiko ir primena jas vaikams. Taisyklės naudojamos dirbant su patyčių atvejais ar jas įtariant.
11.	Klasių auklėtojai veda ne mažiau 2 Olweus klasės valandėles per mėnesį.	2 kartus per mėnesį	R2 Iškart po susirinkimo	1-8, I-II klasių auklėtojai	1-8 ir I-II klasių auklėtojai rengdami 2018-2019 m. m. klasės auklėtojo veiklos programą, Olweus temas įtraukia į planuojamas vykdyti veiklas. Klasės auklėtojai temas renkasi patys, pagal esamą situaciją klasėje. 1-8 ir I-II klasių mokytojai organizuodami valandėles akcentuoja, kad vyksta Olweus valandėlė, moko mokinius demokratijos, kaip apsisaugoti nuo negatyvios bendraamžių reakcijos, moko mokinius kalbėti apie savo jausmus, suteikia mokiniams žinių apie patyčias, pateikia platesnį vaizdą apie bendraamžių požiūrius, nuostatas, vertybes ir pan.
12.	Asociacija „Trinus“ organizuoja užsiėmimus nukreiptus į bendravimą, tarpasmeninį ryšį.	2 kartai į pusmetį		Mokiniai ir mokytojai	Gerina tarpusavio santykius, bendravimą, bendri užsiėmimai skatina daugiau bendradarbiauti vieniems su kitais, „augina“ pasitikėjimo jausmą.
13.	Patyčių tema diskutuojama keturiuose mokinių tarybos susirinkimuose.	2018 m. lapkritis, 2018 m. gruodis 2019 m. vasaris 2019 m. gegužė	R4, C3 Iškart po susirinkimo	I.Beinorienė - mokytojas koordinuojantis mokinių tarybos darbą. Mokinių tarybos pirmininkė Aiva Vaitiekūnaitė	Mokinių taryba kalba apie tai, kas yra svarbu vaikams. Mokiniai įtraukti į demokratišką veiklą prieš patyčias ir asocialų elgesį.
14.	Individualūs pokalbiai su	Mokslo metų	C2	Klasių	Pastebėję patyčių atvejus vyks individualūs pokalbiai su

	mokiniais, įtariamų ir faktinių patyčių atvejų aptarimas	eigoje	Iškart po susirinkimo	auklėtojai, Socialinis pedagogas	patiriančiu patyčias ir su skriaudėju bei stebėtojais. Mokiniam primintos 4 pagrindinės Olweus programos taisyklės, Vaškų gimnazijos nuobaudų kopėtelės. Koreguojamas netinkamas elgesys.
15.	Patyčių tema yra įprastinė pokalbių su mokiniais tema.	Nuolat		Visi Vaškų gimnazijos mokytojai	Patyčių, draugystės klausimas paliečiamas ir individualių pokalbių metu. Mokiniai supranta, kad visiems mokytojams yra svarbus draugiškumo klausimas, iš mokytojų rūpestis matyti kiekvienoje kasdieninėje gimnazijos gyvenimo situacijoje. Šių pokalbių tikslas – išsiaiškinti, ar klasės mokiniai tyčiojasi iš kitų arba mato kitus mokinius dalyvaujant patyčiose. Mokiniai taip pat gali dalintis apie psichologinį klasės klimatą.
16.	Klasių tėvų (globėjų) susirinkimai, aptariant apklausos apie patyčias rezultatus, situaciją klasėje	Pagal klasių auklėtojų darbo planus	C1 iki audito C2 Iškart po susirinkimo	Ingrida Tuskėnienė Klasių auklėtojai	Tėvams pateikta svarbi ir aktualiausia patyčių programos įgyvendinimo informacija. Klasėse pristatyta klasės vykdoma veikla prieš patyčias. Pateikti ne tik mokyklos planai, bet ir sužinoma tėvų nuomonė, įspūdžiai.
17.	OPPKK susitikimas su programos instruktoriumi	Mokslo metų eigoje	OPPKK protokolas	Programos koordinatorius	Veiklos, naujų darbų, aptarimas. Dokumentų peržiūra.
18.	Visų darbuotojų supažindinimas/priminimas su OPPP procedūromis (dokumentas Nr. P1).	Darbuotojų susirinkimų MSG susitikimų metu	C4 iškart pasibaigus susirinkimui, R1 iškart po susitikimo	Direktorius MSG lyderiai	Su darbuotojais aptariama tvarka, kaip reikia elgtis įtarus patyčias, jas pastebėjimus, kokie galimi patyčių atvejai. Išanalizuojama, kaip vertėtų pradėti pokalbį su skriaudėju, patyčias patiriančiu asmeniu, stebėtoju, kokie tolimesni veiksmai įtarus rimtiems nusižengimams.
19.	Didesnis suaugusiųjų dėmesys įvykiams gimnazijos zonose (koridorius ar laiptinės, žaidimų aikštelė, klasėse), kuriose pastebėtas didesnis patyčių skaičius.	Visus mokslo metus	Patyčių registravimo žurnalas	Visi mokytojai ir aptarnaujantis personalas	Sustiprintas budėjimas, atidžiau stebimos tos vietos, kur daugiausiai galimi patyčių atvejai.
20.	Nuobaudų kopėtelių,	Mokslo metų	P1 sprendimo	Gimnazijos	Primenama pagrindinės Olweus programos 4 taisyklės,

	įtariamų arba faktinių patyčių atvejų sprendimo procedūros taikymas.	eigoje	procedūra, patyčių registracijos žurnalas	darbuotojai, įtardami arba pastebėję patyčias	taikomos Vaškų gimnazijos nuobaudų kopetėlės.
21.	Paprastų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas.	Mokslo metų eigoje	A1 kai nustatomas nukrypimas	Asmuo, kuris šalina nukrypimą	Pildoma forma, kurioje surašomas nusižengimas.
22.	Rimtų/sisteminų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas.	Mokslo metų eigoje	A1/A2 kai nustatomas nukrypimas	Direktorius	Pildoma forma, kurioje surašomas sistemingas rimtas nusižengimas.
23.	Renginiai skirti patyčių prevencijai: 1) Tolerancijos dienos; 2) Pasaulinė smurto prieš vaikus prevencinė diena. 3) Savaitė be patyčių;	2018 m. lapkritis 2018 m. lapkričio 17 d., 2019 m. kovas	Sklaida gimnazijos internetiniame puslapyje	Visa Vaškų gimnazijos bendruomenė	Vykdoma prevencinė veikla, kurios metu mažinamas patyčių atvejų gimnazijoje. Mokiniai skatinami bendrauti ir bendradarbiauti, būti draugiškiems, atlaidiems. Reaguoti į patyčių atvejus, tinkamai spręsti iškilusius konfliktus. Taip pat skatinamas mokinių ir mokytojų bendradarbiavimas, pasitikėjimo jausmas, kuriama saugi aplinka gimnazijoje.
24.	Visi darbuotojai taiko Olweus programos procedūras sprendžiant patyčių atvejus.	Nuolat		Visa Vaškų gimnazijos bendruomenė	Visi darbuotojai žino ir taiko Nuobaudų kopetėles ir geba užfiksuoti patyčių atvejį „Patyčių registravimo segtuve“.
25.	Mokinių OPKUS programos įvertinimas.	2019 m. birželis		Ingrida Tuskėnienė	Struktūruoto pokalbio metu, kuriame dalyvauja po 2-3 kiekvienos klasės mokinius, išsiaiškintos programos įgyvendinimo stipriosios ir silpnosios pusės.